

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Forældelse af Statsforf. v. n. ninger.

(Første Behandling findes i Tidenden Spalte 282 ff.)

Madvig: Det er med nogen Undseelse, at jeg tillader mig at tage Ordet for at udtale mig med Hensyn til denne Sag, der nu er til anden Behandling. Jeg antager, at det vil være de fleste ærede Medlemmer af Landstinget bekendt, at jeg har været fraværende i et andet Land indtil igaar. Jeg har altsaa ikke før kunnet gjøre mig bekendt med Lovudkastet, og jeg har kun seet et kort Referat af første Behandling, hvoraf jeg saae, at to udmærkede Jurister her i Saalen have betragtet Sagen navnlig med Hensyn til Forholdet imellem Forældelse af Statsforf. v. n. ninger og Anvendelse af Mortificationsformen paa disse Papirer. Da jeg saae Lovudkastet, blev jeg — jeg skal oprigtig tilstaae tillige under Indflydelse af en Bemærkning, der er tilkommen mig fra anden Haand — opmærksom paa Noget, der i den Grad vakte Tvivl hos mig, at jeg efter nu at have gjen-nemtenkt det, saa godt jeg har kunnet i den korte Tid, ikke kan undlade at udtale denne Tvivl og navnlig at udbede mig de Herrer Juristers Opmærksomhed for, om det ikke vil være absolut nødvendigt at foretage en Forandring i dette Lovudkast, selv om man fastholder den Hovedtanke, som nu er nedlagt deri, nemlig ikke at antage Mortificationsystemet, men at lade indtræde en Forældelse af Statspapirerne. Lovudkastet er jo bygget paa den Forudsætning, at det nu i dette Dieblif er den gjældende, ved en Højesteretsdom bekræftede Ret, at Statsforf. v. n. ninger i Almindelighed med de Undtagelser, der ere nævnte i Motiverne, ikke kunne forældes, og idet Lovudkastet altsaa gaar ud herfra, foreskrives der, at Forældelse skal kunne finde Sted. Det er altsaa en virkelig ny Lov, der gives; navnlig kan det, efterat den modsatte Mening ved en Højesteretsdom er bleven betegnet som den gjældende Ret, ikke betragtes som, hvad man kalder en authentiff Fortolkning, men det er en ny Lov,

hvorved der indføres en ny Bestemmelse, som hidtil ikke har været Ret. Naar det nu altsaa i § 1 bestemmes, at der nu for Statsforf. v. n. ninger skal indtræde en Forældelse i et Tidrum af 20 Aar — for nogle Statsforf. v. n. ningers Vedkommende, nemlig de, til hvilke der ere knyttede Coupons, en Forældelse med en yderligere Frist — saa forekommer det mig, at man absolut maa gaae ud fra, at Forældelsesfristen først begynder fra denne Lovs Datum. Naar det nu i 1870 — hvis dette Lovforslag bliver til Lov taar — fastsættes, at Forældelse af Statsforf. v. n. ninger skal kunne finde Sted, saa synes mig at være den naturlige Fortolkning heraf, at ingen Statsforf. v. n. ninger skal kunne forældes før 1890. Nu hedder det imidlertid i § 3: „Ingen Forældelse efter denne Lov indtræder inden Udgangen af Aaret 1872“; der forudsættes her altsaa noget ganske Andet, nemlig at Forældelsesfristen kan løbe og har løbet, saaledes at den vil kunne expirere nu i dette Aar, saasnart Loven bliver vedtagen, og Fristen forlænges derfor indtil 1872. Men derved kommer man altsaa til at give denne Lovs Bestemmelser en tilbagevirkende Kraft; thi Loven har jo aabenbart tilbagevirkende Kraft, naar Forældelsen ikke blot herefter kan indtræde, men Fristen endog skal kunne regnes fra en tidligere Datum end Lovens. Det er Noget, som forekommer mig meget betænkeligt. Jeg har meget vel lagt Mærke til, hvad min ærede Collega fra Kjøbenhavn (Brock) har gjort opmærksom paa, at Frihed for Forældelse, Obligationernes Uforældelighed, er et Gode for Statscreditorerne i Almindelighed, idet den navnlig til en vis Grad skulde tjene til at befæste Statsforf. v. n. ningeres Værdi. Selve Staten kan den derimod igrunder være ligegyldig, thi for Staten er her ikke Tale om noget Væsentligt. Hvis en Statsforf. v. n. ninger er forsvunden, saa er den forsvunden; det Væsentlige for Staten er Rentebyrden, og der er Sandsynlighed for, at Capitalen i et saadant Tilfælde heller aldrig vil blive fordret. Men selv om man antager, at en nu i lang Tid ikke præsenteret Obligation paa 100 Rd. findes om 100 Aar, saa vil Staten, da den ikke betaler Rentens Rente,